

LÆGEMIDDEL
STYRELSEN

NOTAT

Til: Specialkonsulent Nina Moss, Lægemiddelkontoret
Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Fra: Specialkonsulent Inger Marie Conradsen, ILA
Fuldmægtig Karin Hovgaard, LØK

Kopi til: Specialkonsulent, Dyrlæge, ph.D. Annette Cleveland Nielsen,
Kontor for kemisk fødevarerikkerhed, dyrevelfærd og veterinære
lægemidler, Fødevarestyrelsen
Chef Karsten Jørgensen, DIS
Sektionsleder Kim Helleberg Madsen; ILA
Sektionsleder Jan Poulsen; LØK

27. februar 2008
j.nr. 5202-126

Udviklingen i forbrug, udgifter og priser for receptpligtige veterinære lægemidler til produktionsdyr 2006 - 2007

Indledning

Der blev den 8. juni 2006 indgået aftale mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om en handlingsplan på medicinområdet. Handlingsplanen indeholder en række initiativer, der har til hensigt at skabe større klarhed og gennemsigtighed på medicinområdet samt videreudvikle liberaliseringsinitiativerne som blev iværksat ved den politiske aftale af 1. november 2000 om modernisering og liberalisering af apotekervæsenet.

I den politiske aftale af 8. juni 2006 om handlingsplan på medicinområdet fremgår det i afsnit 6 at der skal udarbejdes en årlig vurdering af forbruget af veterinærmedicin til produktionsdyr. Denne vurdering skal senest 1. marts i det følgende år sendes til partierne med henblik på mulige tiltag, såfremt forbruget af veterinærmedicin mod forventning skulle stige som følge af liberaliseringen.

Som en følge af den politiske aftale, har det siden april 2007 ikke længere været forbeholdt apotekerne at sælge receptpligtige lægemidler til produktionsdyr. Samtidig med ophævelsen af forbeholdet, er fastprissystemet for lægemidler til produktionsdyr ophævet. Apotekerne havde i 2007 fortsat den altovervejende del af salget.

Udviklingen i salg og priser

I 2007 blev der solgt 3 mio. pakninger receptpligtige veterinære lægemidler til produktionsdyr. Oplysninger om salg til produktionsdyr er inkl. salg til dyrlæger til brug i egen praksis. En meget lille andel af dette salg kan være anvendt til hob-

bydyr. Fra 2006 til 2007 er salget steget med ca. 149.000 pakninger, svarende til 5,3 procent.

Tabellen herunder viser, at langt den overvejende del af salget er midler mod infektionssygdomme samt vacciner og sera.

Table 1. Antal solgte pakninger 2006 - 2007

Lægemiddelgruppe (ATC-kode)	Antal solgte pakninger 2006	Antal solgte pakninger 2007	Ændringer fra 2006 til 2007	Procentvise ændringer
Infektionssygdomme (QJ)	1,253 mio.	1,324 mio.	0,072 mio.	5,7
Vacciner og sera (QI)	0,940 mio.	1,014 mio.	0,074 mio.	7,9
Øvrige	0,638 mio.	0,642 mio.	0,004 mio.	0,6
Sum	2,831 mio.	2,980 mio.	0,149 mio.	5,3

Ses på sammenlignelige måneder før og efter liberaliseringen, dvs. månederne april – december i 2006 med samme måneder i 2007, er der sket en lidt mindre stigning i antal solgte pakninger. For midler mod infektionssygdomme var stigningen på 4,1 procent. For vacciner og sera var den 7,0 procent og samlet var der en stigning på 4,3 procent.

Fra 2006 til 2007 er udgifterne til vacciner og sera steget med 15,7 mio. kr., hvorimod udgifterne til midler mod infektionssygdomme er faldet med 10,0 mio. kr.. For øvrige midler, er udgifterne steget med 2,9 mio. kr., jf. nedenstående tabel. De faldende udgifter til midler mod infektionssygdomme, er bl.a. forårsaget af faldende priser, jf. nedenstående.

Table 2. Udgifter 2006 – 2007

Lægemiddelgruppe (ATC-kode)	Udgifter 2006 mio. kr.	Udgifter 2007 mio. kr.	Ændringer fra 2006 til 2007 mio. kr.	Procentvise ændringer
Infektionssygdomme (QJ)	394,5	384,6	-10,0	-2,5
Vacciner og sera (QI)	344,7	360,5	15,7	4,5
Øvrige	238,4	241,3	2,9	1,2
Sum	977,6	986,2	8,6	0,9

Pris pr. pakning har været faldende. Fra 2006 til 2007 faldt prisen pr. pakning gennemsnitligt omkring 4 procent. Sammenlignes 2. halvår 2006 med 2. halvår 2007, er der et gennemsnitligt prisfald på omkring 4,5 procent. Faldet i priser for midler

mod infektionssygdomme har været lidt større end det gennemsnitlige prisfald, og for vacciner og sera har det været lidt mindre (1).

I årene forud for liberaliseringen var der mindre ændringer i de beregnede gennemsnitlige priser. Fra 2003 til 2005 var der en årlig stigning på omkring 2 procent og fra 2005 til 2006 var der et fald på omkring 1 – 2 procent. Den faldende tendens er således indtrådt før liberaliseringen.

Fra 2006 til 2007 faldt de beregnede gennemsnitlige priser på midler mod infektionssygdomme med godt 6 procent. Fra 2005 til 2006 er faldet beregnet til omkring 4 procent, dvs. lidt større fald end det gennemsnitlige. Fødevarestyrelsen har oplyst: "For nogle af de hyppigst anvendte antibiotika til svin er der set en reduktion i priserne, som kan betyde at udgifterne til infektionssygdomme er reduceret, da 80 pct. af forbruget af antibiotika udskrives til svin. Udgiftsstigningen til vacciner og sera kan være en følge af at der er set en stigning i antallet af svin, og at disse svin beskyttes mod virussygdomme ved at blive vaccineret."

Antibiotika til produktionsdyr

Opgjort i antal pakninger, viser undersøgelsen, at forbruget af midler mod infektionssygdomme (primært antibiotika) til alle produktionsdyr fra 2006 til 2007 er steget med 5,7 procent. Fra 2005 til 2006 var stigningen på 5,6 procent. Som det også fremgår af nedenstående oplysninger, har der i flere år været en stigning i forbruget. Der er foreløbigt ikke noget der tyder på, at det er liberaliseringen, der har medført stigende salg af antibiotika.

Ifølge oplysninger fra VetStat er salget målt i kg aktivt lægemiddelstof steget med 5,1 procent fra 2006 til 2007. Den gennemsnitlige årlige stigning, målt i ton, er fra 2003 til 2007 beregnet til 4,9 procent (2).

FVST oplyser, at der i årene fra 2003-2007 er forbrugt et antal kg. aktivt stof som det fremgår af tabel 3.

År	Forbrug i kg aktivt stof i tons	Procentuel årlig stigning
2003	101,9	
2004	112,5	10,4
2005	114,103	1,4
2006	116,516	2,1
2007	122,439	5,1

Fødevarestyrelsen har oplyst "Antibiotikaforbruget til dyr udgøres hovedsageligt af et forbrug til svin. Således udgør forbruget til svin 80 % af det samlede forbrug til alle dyrearter. Forbruget til kvæg udgør ca. 10 %, mens alle øvrige dyrearter tilsammen står for de resterende 10 % af forbruget til dyr. Stort set al medicin til svin sælges gennem apoteket/distributøren, efter recept fra en dyrlæge, di-

rekte til landmanden. Derimod sælges kun ca. 20 % af medicinen til kvæg direkte fra apoteket/distributøren via recept fra en dyrlæge til landmanden. De resterende 80 % af medicinen til kvæg anvendes af dyrlægen ude i besætningen eller udleveres af dyrlægen til landmandens efterbehandling af kvæget ved dyrlægens besøg i besætningen (DANMAP 2006, Tabel 5). Al antibiotika til produktionsdyr i Danmark er receptpligtigt”.

Fødevarestyrelsen har oplyst "Der er sket en mindre stigning i antallet af svin fra 2006 til 2007. Der er ikke nødvendigvis den samme procentuelle stigning i antibiotikaforbruget og stigningen i svinebestanden. Hvis stigningen sker inden for særlige grupper af dyr, eksempelvis slagtesvin, og disse har et anderledes behandlingsbehov end gennemsnittet, så vil en stigning i bestanden kunne bevirke en større stigning i forbruget. Forskydninger i proportioner mellem dyregrupper inden for svinepopulationen kan således påvirke antibiotikaforbruget, også inden for de enkelte stoffer såsom tetracykliner eller makrolider, selvom det på overfladen ser ud til at der kun er mindre ændringer i svinebestanden. Det kan dog ikke udelukkes, at en stigning i antallet af svin vil føre til en stigning i forbruget.”

Priserne på antibiotika til produktionsdyr er fra 2006 til 2007 faldet med gennemsnitligt omkring 6 procent. Liberaliseringen og dermed ophævelsen af fastprissystemet blev gennemført i april 2007 og det er uvist om faldet i priserne, har haft indflydelse på udviklingen i salget. Fødevarestyrelsen har oplyst ”der bør være forløbet mindst et helt år med supervision af dyrlæger – og faktisk helst 2 år, da en dyrlæge kun superviseres hvert andet år. Således er det heller ikke muligt at konkludere, om dyrlægernes ordinationsmønster er blevet ændret som følge af liberaliseringen af markedet”.

VetStat (DTU) og DANMAP, er henholdsvis et register over receptpligtig medicin ordineret af dyrlæger og det integrerede danske program til overvågning og forskning i antimikrobiel resistens, der løbende følger udviklingen på antibiotikaområdet. DANMAP offentliggør en gang om året en grundig analyse af udviklingen i såvel det humane som det veterinære forbrug af antibiotika, ligesom de også følger udviklingen i antibiotikaresistensudviklingen. Næste rapport fra DANMAP forventes offentliggjort i efteråret 2008.

Fodnoter

(1) Fra 2006 til 2007 er der sket visse ændring i sortimentet. Priserne pr. pakning er beregnet som et vægtet gennemsnit, hvor det er forudsat, at der i 2007 er solgt samme antal pakninger af hver type som i 2006.

(2) Beregninger af udviklingen i forbruget af antibiotika, målt i ton er foretaget af VetStat. Forbruget af antibiotika målt i ton er inkl. det, som indgår i fodermøllernes blandinger. Antibiotika i fodermøllernes blandinger udgør ifølge VetStat ca. 5 ton årligt, svarende til ca. 4 procent af det samlede forbrug af antibiotika til produktionsdyr.